

PŘÍPRAVEK NA OCHRANU ROSTLIN
Před použitím si přečtěte přiložený návod k použití

Laudis®

Postřikový herbicidní přípravek ve formě olejové disperze pro postemergentní aplikaci do kukuřice včetně kukuřice cukrové, máku setého, kmínu kořeného a semenných porostů svazenky shloučené a zvonkovité, lnu určený k hubení jednoletých plevelů.

PRO PROFESIONÁLNÍ UŽIVATELE

Název a množství účinné látky:	tembotrion 44 g/l (cca 4,71 % hmot.)
Safener:	isoxadifen-ethyl 22 g/l (cca 2,2 % hmot.)

Název nebezpečné látky:	solventní nafta (ropná), těžká aromatická
--------------------------------	--

			Varování
H317	Může vyvolat alergickou kožní reakci.		
H361d	Podezření na poškození plodu v těle matky.		
H410	Vysoce toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.		
P202	Nepoužívejte, dokud jste si nepřečetli všechny bezpečnostní pokyny a neporozuměli jim.		
P280	Používejte ochranné rukavice/ochranný oděv.		
P302+P352	PŘI STYKU S KŮŽÍ: Omyjte velkým množstvím vody.		
P391	Uniklý produkt seberte.		
P501	Odstraňte obsah/obal předáním oprávněné osobě.		
EUH401	Dodržujte pokyny pro používání, abyste se vyvarovali rizik pro lidské zdraví a životní prostředí.		
EUH066	Opakovaná expozice může způsobit vysušení nebo popraskání kůže.		
SP1	Neznečišťujte vody přípravkem nebo jeho obalem. (Nečistěte aplikační zařízení v blízkosti povrchových vod /Zabraňte kontaminaci vod splachem z farem a z cest).		
OP II. st.	Přípravek není vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemních a povrchových vod.		
Držitel povolení:		Bayer AG, Kaiser-Wilhelm-Allee 1, D-51373 Leverkusen, Německo	
Právní zástupce v ČR/dodavatel/osoba odpovědná za konečné balení a označení:		BAYER s.r.o., Siemensova 2717/4, 155 00 Praha 5; tel.: 266 101 111	

® je registrovaná ochranná známka společnosti Bayer

Evidenční číslo:	4669-1
UFI:	GVR0-V0ND-S00K-QT2A
Číslo šarže:	uvedeno na obalu
Datum výroby formulace:	uvedeno na obalu
Doba použitelnosti:	2 roky od data výroby při správném způsobu skladování v originálních neporušených obalech (teplota skladování +5 až +30 °C) Přípravek, u něhož prošla doba použitelnosti, lze uvádět na trh po dobu 1 roku, jestliže se prokáže na základě analýzy odpovídajícího vzorku, že se jeho chemické a fyzikální vlastnosti shodují s vlastnostmi, na jejichž základě bylo uděleno povolení.
Množství přípravku v obalu:	HDPE/PA nebo HDPE/EVOH láhev 1 L HDPE/PA nebo HDPE/EVOH kanystr 3 L, 5 L, 10 L, 15 L, 20 L

Způsob působení

Přípravek Laudis je přijímán hlavně listy, přičemž většina přípravku je přijata do 6 hodin po aplikaci, jen malá část je přijímána kořeny přes půdu. Přípravek je v rostlinách transportován xylémem i floémem a dostává se tak i k vysoce citlivým buňkám v rostlinných vrcholech.

Přípravek účinkuje jako inhibitor enzymu 4-hydroxyphenylpyruvat dioxygenasa (HPPD). Inhibice tohoto enzymu způsobuje blokádu biosyntézy prenylchinonů, která následně vede k blokádě biosyntézy karotenoidů a rychlému poklesu obsahu tokoferolu v buňkách. Dochází k zastavení růstu, blednutí listů, vzniku nekrotických a uhynutí rostlin.

Přípravek obsahuje specifický safener pro kukuřici, který urychluje metabolismus účinné látky v kukuřici a chrání ji tak, na rozdíl od plevelů, ve kterých je neaktivní, od poškození účinnou látkou.

SKUPINA 27 (F2)* HERBICID

* v závorce kurzívou původní HRAC kódování

Návod k použití

Plodina	Škodlivý organismus	Dávkování	OL (dny)	Poznámka k 1) plodině 2) ŠO 3) OL
kukuřice (včetně kukuřice cukrové)	ježatka kuří noha, merlík bílý, plevle dvouděložné jednoleté	2,25 l/ha	AT	1) BBCH 12-18
mák setý jarní	plevele dvouděložné jednoleté	2,25 l/ha	AT	1) BBCH 16-18

OL-ochranná lhůta; AT-ochranná lhůta je dána odstupem mezi termínem aplikace a sklizní

Plodina, oblast použití	Dávka vody	Způsob aplikace	Max. počet aplikací v plodině
kukuřice	100-400 l/ha	postřik	1x
mák setý jarní	100-400 l/ha	postřik	1x

Upřesnění použití

Spektrum účinnosti:

Citlivé plevle: ježatka kuří noha, merlík bílý, laskavec ohnutý, svízel přítula, ptačinec žabinec, penízek rolní, hluchavka nachová, kokoška pastuší tobolka

Méně citlivé plevle: heřmánkovec přímořský, opletka obecná, rozrazil perský, violka rolní

Růstová fáze kukuřice v době ošetření: BBCH 12-18, tj. 2-8 listů

Růstová fáze máku v době ošetření: BBCH 16-18, tj. 6-8 pravých listů

Růstová fáze plevelů: po vzejití; ježatka kuří noha max. BBCH 22, tj. 2. odnož

Déšť 2 hodiny po aplikaci již nemá negativní vliv na účinnost přípravku (platí pro použití v kukuřici).

Aplikaci v porostech máku určených k dalšímu zpracování v potravinářském průmyslu konzultujte s držitelem povolení.

Viz dále Další údaje a upřesnění.

Antirezistentní strategie

K zabránění vzniku rezistence neaplikujte tento přípravek nebo jiný, který obsahuje účinnou látku typu tembotrion vícekrát než 1x za jednu vegetační sezónu, a ne vícekrát než 1x během 2 let na téže pozemku.

Fytotoxicita na cílovou plodinu

Neprovádějte aplikaci na rostliny kukuřice stresované nízkými nebo vysokými teplotami, resp. velkými rozdíly mezi denními a nočními teplotami, případně stresované jinými faktory. V takových případech se po aplikaci mohou projevit na listech kukuřice prožloutlé skvrny, případně drobné nekrózy, přičemž kukuřice není ve svém vývoji většinou negativně ovlivněna.

Po aplikaci v máku se může objevit dočasné prožloutnutí rostlin, zpomalení růstu, výjimečně nekrózy na okrajích listů máku. Neprovádějte aplikaci přípravkem Laudis v porostech máku poškozených nebo oslabených jinými biotickými nebo abiotickými faktory.

Odrůdová citlivost

Přípravek Laudis nelze použít v množitelských porostech kukuřice!

Citlivost odrůdy kukuřice a máku setého jarního konzultujte s držitelem povolení!

Použití přípravku v bělosemenných odrůdách máku konzultujte s držitelem povolení!

Následné plodiny

V běžném osevním postupu lze po aplikaci přípravku Laudis vysévat bez omezení ozimé obilniny a v následujícím vegetačním období jarní plodiny bez omezení.

Náhradní plodiny

V případě, že je nutno plochu ošetřenou přípravkem Laudis znovu oset, nejvhodnější náhradní plodinou je kukuřice, kterou lze vysévat týden po aplikaci. 2 týdny po aplikaci po orbě nebo zpracování půdy do hloubky 15-20 cm lze vysévat hrách, fazole, řepku. Bezorebně lze vysévat 1 měsíc po aplikaci hrách, 2 měsíce po aplikaci fazole, ozimou řepku, 3 měsíce po aplikaci řepku, slunečnici, cukrovku, vojtěšku, jílek, sóju.

Sousední plodiny

Přípravek nesmí zasáhnout okolní porosty.

Ochranné vzdálenosti a jiná opatření a omezení s ohledem na zdraví lidí, necílových organismů a složek životního prostředí

SPe2	Kukuřice, mák setý jarní: S ohledem na ochranu vodních organismů je vyloučeno použití přípravku na pozemcích svažujících se k povrchovým vodám. Přípravek lze na těchto pozemcích aplikovat pouze při použití vegetačního pásu o šířce nejméně 15 m .
Další omezení	Vzdálenost mezi hranicí ošetřené plochy nesmí být menší než 5 m od hranice oblasti využívané zranitelnými skupinami obyvatel.

Tabulka ochranných vzdáleností stanovených s ohledem na ochranu necílových organismů:

Plodina	bez redukce	tryska 50 %	tryska 75 %	tryska 90 %
Ochranná vzdálenost od povrchové vody s ohledem na ochranu vodních organismů [m]				
kukuřice, mák setý jarní	4	4	4	4
Ochranná vzdálenost od okraje ošetřovaného pozemku s ohledem na ochranu necílových rostlin [m]				
kukuřice, mák setý jarní	5	0	0	0

Další omezení

Přípravek lze aplikovat profesionálními zařízeními pro aplikaci přípravků určených k postřiku polních plodin (tj. postřikovači). Při aplikaci použijte traktor nebo samojízdný postřikovač s uzavřenou kabinou pro řidiče alespoň typu 3 (podle ČSN EN 15695-1), tj. se systémy klimatizace a filtrace vzduchu – proti prachu a aerosolu.

Postřik provádějte jen za bezvětří nebo mírného vánku, ve směru po větru a od dalších osob. Nejezte, nepijte a nekuřte při práci a až do odložení osobních ochranných pracovních prostředků (OOPP).

Po odložení OOPP se důkladně umyjte/osprchujte. Po skončení práce ochranný oděv a další OOPP vyperte/očistěte. Kontaminovaný pracovní oděv neodnášejte z pracoviště.

Vstup na ošetřený pozemek je možný až druhý den po aplikaci.

Zamezte styku přípravku a aplikační kapaliny s kůží.

Při přípravě aplikační kapaliny nepoužívejte kontaktní čochy.

Práce s přípravkem je zakázána pro těhotné a kojící ženy a pro mladistvé.

Příprava aplikační kapaliny

Viz Další údaje a upřesnění.

Čištění zařízení pro aplikaci přípravků

1. Vystříkejte veškerou postřikovou kapalinu na ošetřovaném pozemku.
2. Demontujte sací, výtlačné a tryskové filtry a důkladně je vyčistěte ve vodě.
3. Naplňte postřikovač vodou v množství odpovídající 10 % objemu nádrže a postřikovač důkladně propláchněte (použijte rotační čistící trysku, pokud je instalována).
4. Vystříkejte výplachovou kapalinu na právě ošetřeném pozemku.
5. Vypláchněte postřikovač ještě jednou, opakování kroku 3 a 4.
6. Znovu zkontrolujte filtry a odstraňte z nich všechny případné zbytky.

Aby nedošlo později k poškození jiných plodin ošetřovaných postřikovačem, ve kterém byl přípravek na bázi účinné látky tembotrion, musejí být veškeré jeho stopy z mísících nádrží a postřikovače odstraněny ihned po skončení aplikace podle výše uvedeného postupu.

Postřikovač vyčistěte ihned po aplikaci, jinak hrozí riziko, že zbytky postřikové kapaliny v postřikovači nebo jeho dílech zaschnou a půjdou obtížně odstranit.

Osobní ochranné pracovní prostředky

Při přípravě, plnění a čištění aplikačního zařízení:	
Ochrana dýchacích orgánů:	není nutná
Ochrana rukou:	ochranné rukavice označené piktogramem pro chemická nebezpečí podle ČSN EN ISO 21420 s kódem podle ČSN EN ISO 374-1
Ochrana očí a obličeje:	není nutná
Ochrana těla:	ochranný oděv podle ČSN EN ISO 27065 (pro práci s pesticidy – typu C3), nezbytná podmínka - oděv musí mít dlouhé rukávy a nohavice; při ředění přípravku gumová nebo plastová zástěra
Dodatečná ochrana hlavy:	není nutná
Dodatečná ochrana nohou:	uzavřená pracovní obuv podle ČSN EN ISO 20347 (s ohledem na vykonávanou práci)
Společný údaj k OOPP:	Poškozené OOPP (např. protržené rukavice) je třeba urychleně vyměnit.

Při aplikaci polním postřikovačem:

Při vlastní aplikaci, když je pracovník dostatečně chráněn v uzavřené kabině řidiče alespoň typu 3 (podle ČSN EN 15695-1), tj. se systémy klimatizace a filtrace vzduchu – proti prachu a aerosolu, OOPP nejsou nutné. Musí však mít přichystané alespoň rezervní rukavice pro případ poruchy zařízení.

Informace o první pomoci

<u>Všeobecné pokyny:</u> Projeví-li se zdravotní potíže (vždy při zasažení očí neředěným přípravkem nebo při alergické kožní reakci) nebo v případě pochybností kontaktujte lékaře.	
Při nadýchání:	Přerušete práci. Přejděte mimo ošetřovanou oblast.
Při zasažení kůže:	Odložte kontaminovaný/nasáklý děv. Zasažené části pokožky umyjte pokud možno teplou vodou a mýdlem, pokožku následně dobře opláchněte. Při větší kontaminaci kůže se osprchujte.
Při zasažení očí:	Vyplachujte oči velkým množstvím vlahe čisté vody a současně odstraňte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny, a pokud je lze snadno vyjmout. Kontaminované kontaktní čočky nelze znovu použít, je třeba je zlikvidovat.
Při náhodném požití:	Vypláchněte ústa vodou, případně dejte vypít asi sklenici (1/4 litru) vody. Nevyvolávejte zvracení.

Při vyhledání lékařského ošetření informujte lékaře o přípravku, se kterým se pracovalo, poskytněte mu informace ze štítku, etikety nebo příbalového letáku a o poskytnuté první pomoci. Další postup první pomoci (i event. následnou terapii) lze konzultovat s Toxikologickým informačním střediskem – **Telefon nepřetržitě: (+420) 224 91 92 93 nebo (+420) 224 91 54 02 (www.tis-cz.cz)**.

Skladování

Přípravek skladujte v uzavřených originálních obalech v uzamčených, suchých a větratelných skladech při teplotách +5 až +30 °C odděleně od potravin, nápojů, krmiv, hnojiv, dezinfekčních prostředků a obalů od těchto látek. Chraňte před vlhkem, mrazem a přímým slunečním svitem. Výrobce nepřebírá záruku za škody vzniklé nesprávným skladováním přípravku.

Likvidace obalů a zbytků

Případné zbytky oplachové kapaliny nebo postřikové jichy se naředí cca. 1:5 vodou a bezzbytku se vystřikají na ošetřovaném pozemku, nesmí však zasáhnout zdroje podzemních ani recipienty povrchových vod.

Použité obaly od přípravku se nesmějí používat k jinému účelu!

Prázdné obaly se důkladně vypláchnou vodou a po znehodnocení se předají oprávněné osobě k odstranění. Poté se obaly spálí ve schválené spalovně vybavené dvoustupňovým spalováním s teplotou 1200-1400 °C ve druhém stupni a čištěním plyných zplodin.

Případné nepoužité zbytky přípravku se rovněž předají oprávněné osobě k odstranění a spálí se ve spalovně stejných parametrů jako pro obaly.

Další údaje a upřesnění

Příprava aplikační kapaliny

Odměřená dávka přípravku se vlije do nádrže postřikovače předem naplněné do poloviny vodou a za stálého míchání se doplní na stanovený objem. Případně se použije předmíchávací zařízení, pokud je jím stroj vybaven. Připravenou aplikační kapalinu je třeba bezodkladně spotřebovat. Při přípravě směsi je zakázáno mísit koncentráty, přípravky se vpravují do nádrže odděleně.

Menšinové použití přípravku povolené dle čl. 51 odst. 2 Nařízení EP a Rady (ES) č. 1107/2009

Plodina	Škodlivý organismus	Dávkování	OL (dny)	Poznámka k 1) plodině 2) ŠO 3) OL 4) dávkování
kmín kořený	plevele jednoděložné jednoleté, plevele dvouděložné jednoleté	2,25 l/ha	AT	1) BBCH 13-19, v roce výsevu 2) postemergentně
svazenka shloučená* - semenné porosty	plevele jednoděložné jednoleté, plevele dvouděložné jednoleté	1,0-1,5 l/ha	AT	1) BBCH 16-18 2) postemergentně 4) rozmezí dávkování- podle intenzity zaplevelení
svazenka zvonkovitá (modrá) - semenné porosty	plevele dvouděložné jednoleté	1,0-1,5 l/ha	AT	1) BBCH 12-15 2) BBCH 10-16 4) rozmezí dávkování- podle intenzity zaplevelení
mák setý ozimý	plevele	2,25 l/ha	AT	1) BBCH 16-18 2) postemergentně
len setý olejný	plevele jednoděložné jednoleté, plevele dvouděložné jednoleté	2,25 l/ha	AT	1) BBCH 18 2) postemergentně

len setý přadný	plevele jednoděložné jednoleté, plevele dvouděložné jednoleté	2,25 l/ha	AT	1) BBCH 18-32 2) postemergentně
-----------------	--	-----------	----	------------------------------------

OL-ochranná lhůta; AT-ochranná lhůta je dána odstupem mezi termínem poslední aplikace a sklizní

Plodina, oblast použití	Dávka vody	Způsob aplikace	Max. počet aplikací v plodině
kmín kořený	300 l/ha	postřik	1x
svazenka shloučená, svazenka zvonkovitá	200-300 l/ha	postřik	1x
mák setý ozimý	200-300 l/ha	postřik	1x na podzim
len setý	300-400 l/ha	postřik	1x

*** Upozornění: Nelze použít do porostů svazenky vratičolisté!**

Rizika spojená s nedostatečnou účinností přípravku nebo jeho případnou fytotoxicitou nese ve smyslu ust. čl. 51 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 výlučně osoba používající přípravek.

Mák setý ozimý

Před ošetřením se doporučuje ověřit citlivost na několika rostlinách ošetřované odrůdy. Citlivost máku setého ozimého konzultujte s držitelem povolení!

SPe2	S ohledem na ochranu vodních organismů je vyloučeno použití přípravku na pozemcích svažujících se k povrchovým vodám. Přípravek lze na těchto pozemcích aplikovat pouze při použití vegetačního pásu o šířce nejméně: 5 m (kmín); 10 m (len setý)
SPe2	Svazenka shloučená, svazenka zvonkovitá: Za účelem ochrany vodních organismů neaplikujte na svažitéch pozemcích ($\geq 3^\circ$ svažitosti), jejichž okraje jsou vzdáleny od povrchových vod < 14 m .

Tabulka ochranných vzdáleností stanovených s ohledem na ochranu necílových organismů:

Plodina	bez redukce	tryska 50 %	tryska 75 %	tryska 90 %
Ochranná vzdálenost od povrchové vody s ohledem na ochranu vodních organismů [m]				
kmín kořený, svazenka shloučená, svazenka zvonkovitá, mák setý ozimý, len setý	4	4	4	4
Ochranná vzdálenost od okraje ošetřovaného pozemku s ohledem na ochranu necílových rostlin [m]				
kmín kořený, mák setý ozimý, svazenka shloučená, svazenka zvonkovitá, len setý	5	0	0	0

Dodatková informace společnosti Bayer:

Přípravek používejte výhradně v souladu s návodem k použití. Přípravek nesmí být používán v takových dávkách a kombinacích, které nejsou uvedeny v textu etikety anebo nejsou součástí písemných doporučení společnosti Bayer, platných pro aplikaci dodávaných přípravků na ochranu rostlin.
V případě použití jakékoliv kombinace předem odzkoušejte vzájemnou mísitelnost jednotlivých zamýšlených složek.
Společnost Bayer nepřebírá zodpovědnost za škody způsobené nesprávným použitím či skladováním přípravku.